Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Tatiana Sîrcu)
Dosarul nr. 2a-3679/24
(2-23177145-02-2a-13092024)

D E C I Z I E

19 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Badan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 11 decembrie 2022, reclamantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că, la 26 decembrie 2019, de către Procuratura Orhei a fost pornită cauza penală nr. *****, în baza elementelor infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.
Susține că, la 4 august 2020, prin Ordonanța Ofițerului de urmărire penală Diana Grajdian, reclamantul a fost recunoscut în calitate de bănuit în cadrul cauzei penale menționate. Ulterior la 25 septembrie 2020, prin Ordonanța Procurorului Vasile Oanța, a fost dispusă clasarea dosarului penal cu scoaterea de sub învinuire a reclamantului.
Consideră că, contrar faptului că ordonanța de clasare a fost una perfect legală, la data de 28 iulie 2022 a fost dispusă reluarea urmăririi penale și respectiv, recunoașterea repetată a reclamantului în calitate de învinuit. Ulterior, prin

Ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Victoria Burlacu din 13 august 2021, a fost dispusă scoaterea integrală de sub urmărirea penală a cetățeanului Igor Badan din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.
Afirmă că, în aceste condiții, Igor Badan neîntemeiat a fost recunoscut în calitate de bănuit începând cu data de 4 aprilie 2020 și pînă la 13 august 2021. Reieșind din prevederile art. 6 lit. b) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, repararea prejudiciului apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală, condiție care este întrunită în speță dată.
În același timp menționează că, prin acțiunile ilegale ale organului care a exercitat urmărirea penală, reclamantului i-a fost încălcat dreptul fundamental la viața privată, la libertate și dreptul de a nu fi urmărit penal ilegal, fiindu-i cauzat prejudiciul moral. Totodată, fiind mereu o persoană corectă și onestă, în urma acțiunilor organului de urmărire penală a avut retrăiri și stresuri, cu consecințe drastice pentru sănătate. La fel și imaginea reclamantului a fost grav afectată, fiind deseori înjosit și evitat de colegii de serviciu. Totodată contată că, urmărirea penală în privința lui Igor Badan, în care a avut calitatea de învinuit a durat peste un an.
Invocând dispozițiile din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, jurisprudența CtEDO și practica națională, solicită admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral cauzat în sumă de 120.000,00 lei; cheltuieli de asistență juridică suportate în prezența cauză în mărime de 4.500,00 lei.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2024, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 15 iulie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2024. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Andrei Cașcaval în mod automat-aleatoriu la 13 septembrie 2024.
5. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul

Călin Melinteanu. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile pentru prezentarea cererii de apel motivate.

6. La 24 septembrie 2024, apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu, a prezentat apelul motivat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel.
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel înaintată de apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu.

Argumentele părţilor:

8. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Suplimentar la cele menționate în cererea de chemare în judecată, pe care le susține integral și în cererea de apel, menţionează că greșit reţine instanţa de fond că reclamantul nu a fost supus unei acţiuni înserate imperativ în conținutul dispoziției art. 3 al Legii 1545/1998. Din aceste considerente nu poate pretinde la repararea prejudiciului de către stat.

Notează că, în coroborare cu prevederile articolelor 284 și 467 din Codul de procedură penală, ordonanța procurorului din 13 august 2021 prin care a fost dispusă scoaterea integrală de sub urmărire penală a cet. Igor Badan din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, este una obligatorie şi are caracter executoriu, cât şi actul de reabilitare a apelantului Igor Badan. Reieşind din cele menționate, se constată temeinicia motivelor ce îi acordă apelantului Igor Badan, posibilitate de a-şi valorifica drepturile sale la acțiune în temeiul prevăzut de dispozițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti şi art. 2007 coroborat cu articolele 2036-2037 Cod civil.

Punctează că, în acord cu prevederile articolelor 1, 3, 6, 10 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, art. 53 din Constituția Republicii Moldova, articolelor 19, 1998, 2007 din Codul civil, se instituie obligaţia generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material şi/sau moral cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti. Astfel, este o certitudine faptul că prin acţiunile organului de urmărire penală şi ale procuraturii, apelantul Igor Badan a fost pus sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal. Totodată, Igor Badan prin ordonanța procurorului a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Consideră că, având în vedere prevederile articolelor 284 şi 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, scoaterea apelantului Igor Badan de sub urmărire penală în

baza prevederilor art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, servește temei de reabilitare în drepturi a persoanei supuse urmăririi penale. În contextul circumstanțelor enunțate subliniază că, prin ordonanța procurorului de scoatere de sub urmărire penală, se atestă faptul că punerea lui Igor Badan sub acuzație penală în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost ilegală, având în vedere că acuzația penală, nu şi-a găsit confirmarea, or, Igor Badan a fost scos de sub urmărire penală.
Punctează că, acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală şi de procuratură faţă de Igor Badan, i-au cauzat acestuia un prejudiciu moral, considerente din care Statul, poartă răspundere patrimonială pentru prejudiciul cauzat astfel. Drept urmare, reclamantul-apelant Igor Badan în baza prevederilor articolelor 1998, 2007 Cod civil coroborat cu articolele 3, 11 alin. (1) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, are dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral pentru atragere ilegală la răspundere penală. Din aceste rațiuni, greșit instanţa de fond a reținut ca întemeiate argumentele Ministerului Justiţiei că din materialele dosarului nu şi-a găsit confirmarea existenţa acţiunilor ilicite ale organului de urmărire penală şi ale procuraturii pentru a fi antrenată răspunderea patrimonială a Statului, or aceste argumentele sunt combătute de însăşi materialele dosarului, la care au fost anexate probe suficiente şi pertinente din care rezultă că Igor Badan a fost pus sub învinuire în baza art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, acuzație penală care nu şi-a găsit justificarea.
Consideră că, argumentele Ministerului Justiţiei precum că, nu orice acțiune a organelor de drept şi judecătoreşti atrage răspunderea Statului, în această ordine de idei, este important şi necesar să se constate, de către judecătorul de instrucție sau procuror, ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept nu sunt relevante speței în cauză. Or, ordonanța procurorului de scoatere de sub urmărire penală atestă cu certitudine că organul de urmărire penală a încălcat principiul general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi urmărită penal şi trasă la răspundere, împrejurare ce generează angajarea răspunderii patrimoniale a Statului pentru prejudiciul material şi moral cauzat prin această încălcare. Mai mult, acțiunile de urmărire penală efectuate în privinţa lui Igor Badan au atentat nu doar la activitatea sa profesională, inclusiv şi la viața personală şi de familie, fiindu-i afectat şi lezat esențial dreptul de respectare a vieții de familie și socială.
Afirmă că, neîntemeiate sunt temeiurile de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de către Igor Badan că, circumstanţele cazului nu atestă întrunirea condițiilor prevăzute de lege, pentru încasarea de la bugetul de stat în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral. Or, probele în cauză demonstrează întrunirea

cumulativă a condițiilor din art. 3 cu cele din art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Consideră că, neîntemeiate sunt şi alegațiile instanţei cu referire la prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545, precum că, Igor Badan nu a fost tras la răspundere penală, deoarece în privinţa acestuia nu a fost emisă sentința de condamnare şi stabilită pedeapsa penală sau un act judecătoresc irevocabil care să constate caracterul ilegal al actelor emise de organul de urmărire penală. Or, instanţa eronat interpretează prevederile art. 50 din Codul penal, care reglementează esența răspunderii penale. Respectiv, pornirea urmăririi penale în privinţa lui Igor Badan, chiar şi în lipsa emiterii unei soluții de condamnare a acestuia, a avut efecte juridice asupra acesteia, deși ca finalitate ultimul a fost scos de sub urmărirea penală, pe temeiul de reabilitare. Statul având obligaţia pozitivă de a efectua o investigație eficientă pentru stabilirea tuturor circumstanţelor care au contribuit la comiterea unei infracțiuni, cât şi să fie capabilă să contribuie la identificarea făptuitorului, a demarat urmărirea penală, fiindu-i atribuit lui Igor Badan calitatea procesuală de bănuit pentru săvârșirea unei infracțiuni grave. Însă, obligația nu este una de rezultat care ar presupune ca orice condamnare să se finalizeze printr-o sentință de condamnare în privința persoanei. Astfel, urmărirea penală în privința lui Igor Badan a fost finalizată prin ordonanța procurorului din 13 august 2021 de scoatere de sub urmărire penală. Organul de urmărire penală este obligat, în virtutea legii, să efectueze o cercetare multilaterală a pretinselor fapte infracționale, să acumuleze probe care să demonstreze vinovăția cât şi dezvinovățesc persoana, însă, unul din scopurile procesului penale este ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, conform potrivit art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2024 şi emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea civilă înaintată de Igor Badan, să fie admisă integral.

9. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 4 martie 2025, s-a declinat competența la examinarea cauzei civile nr. 2a-3679/24, în favoarea judecătorilor completelor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Centru.
10. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 10 martie 2025.
11. În şedinţa judiciară, avocatul Călin Melinteanu, ce acționează în interesele apelantului Igor Badan, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimatul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în ședința instanței de apel, fiind legal citat pe email, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, în ședința instanței de apel, fiind legal citat pe email, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.
Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

12. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
14. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
15. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
16. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
17. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
18. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
19. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu

se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).

20. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
21. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
22. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
23. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
24. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că prevederile legale au fost respectate.
25. Articolul 2007 alin. (1) lit. b) din *Codul civil* prevede că, prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității.
26. Conform art. 2036 alin. (1)-(3) din *Codul civil*, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de

despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

27. Din art. 2037 alin. (1) și (2) din *Codul civil*, se desprinde că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

28. Potrivit art. 3 alin. (1) și alin. (2) din *Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești* (în continuare – *Legea nr. 1545/1998*), în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

29. Articolul 6 din *Legea nr. 1545/1998* prevede că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

30. În corespundere cu art. 13 alin. (1) din *Legea nr. 1545/1998*, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c) - g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.
31. Instanța de judecată consideră necesar de a nota faptul că, normele juridice sistematizate în ramuri de drept nu sunt izolate ci corelează între ele, aflîndu-se într-o interconexiune sistemică unitară, iar interpretarea și aplicarea acestora derulează în sensul în care produc efecte juridice și nu viceversa. Astfel, normele juridice conținute în *Legea nr. 1545/1998* au punte de legătură cu celelalte norme de drept și formează în ansamblu un cadru de reglementare unic ce guvernează raporturile juridice inițiate de legea vizată.
32. Prin urmare, art. 13 din *Legea nr. 1545/1998* nu poate fi privit ca o normă lipsită de efecte juridice inaptă să confere beneficiarilor dreptul de a cere repararea prejudiciului cauzat de organele de drept, pe motiv că, ipoteza menționată în această prevedere legală nu este reflectată în art. 3 și art. 6 din legea disputată or, o asemenea abordare vine în contradicție cu principiul legalității care prevede că, norma de drept în vigoare produce efecte juridice pînă la încetarea ei în condițiile prevăzute de lege (abrogare, expirarea termenului, cădere în desuetudine etc), iar destinatarii legii pot beneficia în deplină măsură de mecanismele oferite în acest context.
33. Din materialele cauzei instanța de judecată constată, că la data de 26 decembrie 2019, prin Ordonanță privind pornirea urmăririi penale din 26 decembrie 2019, de către organul de urmărire penală reprezentat de ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Orhei, inspector superior Diana Grajdian, s-a dispus pornirea urmăririi penale conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.27; 190 alin.(2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova (f.d.10-11), iar prin Ordonanță al organului de urmărire penală al secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Orhei din 04 august 2020, Badan Igor ***** a fost recunoscut în calitate de bănuit în cauza penală numărul ***** privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.27; 190 alin.(2) lit. d) Cod penal și notificarea lui despre acest fapt. (f.d.12-13). Ulterior, la 25 septembrie 2020 procuror în procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, a emis Ordonanța prin care a dispus a-l scoate integral de sub urmărirea penală în cauza penală nr.***** pe cet. Badan Igor *****, bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.14 – 28).
34. Prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 09 februarie 2021 (f.d.29-35), s-a admis plîngerea petiționarului Andrițchi Victor împotriva ordonanței procurorului în Procuratura Orhei, Vasile Oanța din 25 septembrie 2020 privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea procesului penal și a ordonanței Procurorului - șef al Procuraturii raionului Orhei, Lilian Carpaci din 18 ianuarie 2021. S-a declarat nulă ordonanța privind scoaterea persoanei de sub

urmărirea penală și clasarea procesului penal, emisă de procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța din 25 septembrie 2020. S-a declarat nulă ordonanța procurorului adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii raionului Orhei, Lilian Corpaci adoptată la 18 ianuarie 2021, în ordine de control ierarhic superior, prin care a fost respinsă plîngerea petiționarului Andrițchi Victor, împotriva ordonanței din 25 septembrie 2020. S-a obligat procurorul de a relua investigațiile în cadrul procesului penal nr.***** și a lichida omisiunile și încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului.

35. La 28 iunie 2021, prin Ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului Orhei, Lilian Corpaci, s-a dispus reluarea urmării penale în cauza penală numărul ***** (f.d.36-37), iar în temeiul Ordonanței Procurorului în Procuratura raionului Orhei, Victoria Burlacu (f.d.38-57), s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărirea penală în cauza penală nr.***** pe cet. Badan Igor *****, bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.
36. Din circumstanțele descrise, Colegiul civil consideră că instanța de fond corect a concluzionat că, *Legea nr. 1545/1998* reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale de organele de urmărire penală, precum și de instanțele judecătorești, dar angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survine doar în cazurile strict prevăzute de lege. Respectiv, nu orice acțiuni ale organelor de drept, chiar și ilegale, atrag răspunderea statului.
37. Astfel, art. 6 lit. b) din *Legea nr. 1545/1998* instituie dreptul persoanei la repararea prejudiciului în condițiile: scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.
38. S-a stabilit că, la 25 septembrie 2020, a fost emisă Ordonanța prin care s-a dispus a-l scoate integral de sub urmărirea penală în cauza penală nr.***** pe cet. Badan Igor *****, bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.14 – 28).
39. Deși prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 09 februarie 2021, s-a admis plîngerea petiționarului Andrițchi Victor împotriva Ordonanței procurorului în Procuratura Orhei, Vasile Oanța din 25 septembrie 2020 privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea procesului penal și a ordonanței Procurorului - șef al Procuraturii raionului Orhei, Lilian Carpaci din 18 ianuarie 2021.
40. S-a declarat nulă ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărirea penală și clasarea procesului penal, emisă de procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța din 25 septembrie 2020. S-a declarat nulă ordonanța procurorului adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii raionului Orhei, Lilian Corpaci adoptată la 18 ianuarie 2021, în ordine de control ierarhic superior, prin care a fost respinsă plîngerea petiționarului Andrițchi Victor, împotriva ordonanței din 25 septembrie

2020, în temeiul Ordonanței Procurorului în Procuratura raionului Orhei, Victoria Burlacu din 13 august 2021, s-a dispus repetat scoaterea integrală de sub urmărirea penală în cauza penală nr.***** pe cet. Badan Igor *****, bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

41. Colegiul civil consideră concluzia instanței de fond întemeiată, că la repararea prejudiciului cauzat de către stat doar în cazul prevăzut la art. 3 alin. (1) din *Legae nr. 1545/1998* și anume: reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.
42. Cu referire la prevederile legale expuse supra se constată că, apelantul Badan Igor nu a fost supus unei acțiuni inserate imperativ în conținutul dipsoziției articolului 3 al Legii menționate. Din aceste considerente, nu poate pretinde la repararea prejudiciului cauzat de către stat.
43. Apelantul susține că prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală i s-a încălcat dreptul fundamental la viața privată, la libertate și la dreptul de a nu fi urmărit penal ilegal.
44. În susținerea poziției sale, apelantul nu a prezentat probe care confirmă circumstanțele invocate. La materialele cauzei nu au fost anexate acte care atestă ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală. Or, în baza articolului 218 *Cod de procedură penală,* instanţa de judecată, constatînd în procesul de judecată fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor omului, o dată cu adoptarea hotărîrii, emite şi o încheiere interlocutorie prin care aceste fapte se aduc la cunoştinţa organelor respective, persoanelor cu funcţie de răspundere şi procurorului.
45. Astfel, în baza prevederilor legale citate mai sus, în conformitate cu art. 118 alin. (1) *Cod de procedură civilă,* care stipulează că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, instanța nu a constatat că, acțiunile organului de urmărire penală sunt ilegale.
46. Colegiul civil consideră că, organul de urmărire penală a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în actul de sesizare, de a constata atît circumstanțele care dovedesc vinovăția, cît și cele care dezvinovățesc. Totodată, clasarea cauzei penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de

urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale. Organul de urmărire penală are drept scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvîrșirii infracțiunilor. În acest context, se reiterează constatările Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului *(cauza Draganschi împotriva României nr.40890/04),* care a menționat că obligațiunea statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nici o obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. Dimpotrivă, ca rezultat, apelantul a fost scos de sub urmărire penală.

47. Totodată, în temeiul Hotărîrii numărul 7 din 04 iulie 2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție *cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale*, doar recunoașterea persoanei în calitate de bănuit este un procedeu legal de desfășurare normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum și nu sunt pasibile de atacare.
48. Colegiul civil consideră legală concluzia instanței de fond că, drepturile fundamentale ale reclamantului Badan Igor prin acțiunile organului de urmărire penală, ca: dreptul la viața privată, la libertate, la libera circulație, nu au fost afectate. La fel, Badan Igor nu a fost supus unor restrîngeri ca: imposibilitatea legalizării unor acte, consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar.
49. Atfel, în temeiul art.118 alin.(1) *Cod de procedură civilă*, reclamantul Badan Igor nu a prezentat probe care să confirme că, în urma acțiunilor organului de urmărire penală a suportat consecințe drastice pentru sănătate, precum și că imaginea reclamantului a fost grav afectată, fiind deseori înjosit și evitat de colegii de serviciu. Or, la cerere de chemare în judecată , cât și în instanța de apel n-au fost anexate acte medicale, precum și documente care atestă că reclamantul este angajat în câmpul muncii.
50. În partea ce ține de invocarea apelantului ce ține de durata urmăririi penale de peste un an. Din cerere de chemare în judecată se denotă două perioade în care Badan Igor a fost recunoscut bănuit în cauza penală și anume: 04 august 2020 – 25 septembrie 2020 și 28 iunie 2021 – 13 august 2021. Astfel, la 25 septembrie 2020 și la 13 august 2021 a fost emise ordonanțele procurorului prind scoaterea de sub urmărire penală nr.***** pe cet. Badan Igor *****, bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.
51. Astfel se constată că, Badan Igor, nu deținea calitatea de bănuit o perioadă de un an, deoarece termenul cuprins în perioada 25 septembrie 2020 – 28 iunie 2021, a fost suspendat.
52. Cu referire la pretenția privind compensarea prejudiciului moral în mărime de 120 000 lei, Colegiul civil consideră că, chiar dacă reclamantul Badan Igor a suportat anumite suferințe psihice la instrumentarea și examinarea cauzei penale, fiind

recunoscut în calitate de bănuit, scoaterea de sub urmărire penală, în raport cu circumstanțele de fapt stabilite supra, constituie o compensație morală suficientă, iar acordarea unei compensații materiale ar fi inechitabilă, în coraport cu acțiunile legale ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

53. În acest sens, instanța de apel evidențiază că apelantul nu a adus alte argumente în vederea susținerii poziției sale cu privire la faptul că în cadrul procesului penal, acțiunile organului de urmărire penală și ale instanței pot fi apreciate ca acțiuni ilicite în sensul art. 2 din *Legea nr. 1545/1998* și în baza căruia articol poate pretinde a fi despăgubit, precum și nu a invocat temeiurile în care se poate pretinde repararea prejudiciului cauzat de stat, în pofida faptului că sarcina probațiunii în asemenea cazuri este pusă pe seama părților urmare a principiului disponibilității consacrat la art. 27 din *Codul de procedură civilă*, or interesul reclamantului este de a obține câștig de cauză și, implicit, apărarea drepturilor sale, consolidându-și acțiunea cu probe în sensul art. 117 din *Codul de procedură civilă*, întrucât art. 118 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, stipulează expres că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
54. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ concluzionează că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, fiind adoptată cu stabilirea deplină a circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, cu aprecierea corespunzătoare a probelor administrate și aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural.
55. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantului, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
56. În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul-reclamant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.
57. În final, instanța de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței.
58. În plus, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
59. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de

procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Igor Badan, reprezentat de avocatul Călin Melinteanu.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan